

1570161

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

А.В. ЧЕРЕП, А.П. КУЩИК

ЕКОНОМІЧНИЙ РИЗИК ТА ЙОГО ОЦІНКА

Рекомендовано
Міністерством освіти
і науки, молоді та спорту України
як навчальний посібник
для студентів
вищих навчальних закладів

Запоріжжя
2013

У навчальному посібнику розглянуто комплекс питань ідентифікації та управління економічними ризиками на підприємстві. Значна увага приділяється висвітленню різних підходів до якісної та кількісної оцінки економічних ризиків, їх мінімізації, обґрунтування господарських рішень в умовах ризику та неізначеності.

Посібник містить теоретичні положення, основні поняття, рекомендації щодо вивчення курсу. До кожного розділу подано питання для поглибленого засвоєння знань, тестові завдання, питання для самоконтролю, наведено приклади для розв'язання практичних задач, а також глосарій найбільш вживаних термінів.

Посібник призначено для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів усіх форм навчання.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	6
Розділ 1. СУТНІСТЬ ТА ПОНЯТТЯ ЕКОНОМІЧНОГО РИЗИКУ	9
1.1 Сутність ризику	9
1.2 Складові економічного ризику	13
1.3 Функції та джерела економічного ризику	16
1.4 Класифікація ризиків	19
Резюме	32
Питання для поглиблення знань	33
Проблемні ситуації	34
Тестові завдання для самоконтролю	36
Рекомендована література	38
Розділ 2. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА РИЗИКУ	39
2.1 Види аналізу ризику та його складові	39
2.2 Зони та рівні ризику	45
2.3 Взаємозв'язок прибутку і ризику	54
2.4 Методи оцінювання ризику	56
Резюме	87
Питання для поглибленого засвоєння знань	88
Питання для дискусій	89
Задачі	90
Рекомендована література	94
Розділ 3. МІНІМІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ РИЗИКІВ	95
3.1 Прийоми зниження ступеня ризику	95
3.2 Організаційні методи зниження ризику	100
3.3 Економічні методи зниження ризику	104
3.4 Пом'якшення впливу ризикових ситуацій на діяльність підприємства	128
Резюме	135
Питання для поглибленого засвоєння знань	136

Проблемні ситуації.....	137
Тестові завдання для самоконтролю.....	138
Задачі.....	140
Рекомендована література.....	143
Розділ 4. ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ РИЗИКОМ.....	144
4.1 Сутність і зміст управління ризиком.....	144
4.2 Формування стратегії управління ризиком.....	147
4.3 Система управління ризиками.....	154
4.4 Принципи і процес управління ризиками.....	156
4.5 Інформаційне забезпечення розробки програм управління.....	163
Резюме.....	167
Питання для поглибленого засвоєння знань.....	169
Питання для самоперевірки.....	169
Проблемні ситуації.....	170
Тестові завдання для самоконтролю.....	171
Задачі.....	173
Рекомендована література.....	177
Розділ 5. МЕТОДИ ОБГРУНТУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ	
РІШЕНЬ В УМОВАХ РИЗИКУ.....	178
5.1 Основи теорії прийняття рішень.....	178
5.2 Прийняття рішень в умовах ризику.....	180
5.3 Прийняття рішень в умовах невизначеності.....	190
Резюме.....	199
Питання для поглибленого засвоєння знань.....	200
Завдання для самостійної роботи.....	201
Проблемні ситуації.....	201
Тестові завдання для самоконтролю.....	202
Задачі.....	203
Рекомендована література.....	207

Розділ 6. ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ З	
УРАХУВАННЯМ ЕКОНОМІЧНОГО РИЗИКУ	210
6.1 Принципи прийняття управлінських рішень	210
6.2 Прийняття управлінського рішення на засадах оптимального планування	212
6.3 Порівняльна оцінка варіантів управлінських рішень з урахуванням ризику	216
6.4 Прийняття управлінських рішень за допомогою дерева рішень	226
Резюме	232
Питання для поглибленого засвоєння знань	233
Тестові завдання для самоконтролю	233
Задачі	236
Рекомендована література	244
ГЛОСАРІЙ	246
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	255